

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

judecând, fără citarea părților, recursul declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Lilia Sîrbu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 octombrie 2023, în cauza penală privindu-l pe

CHIURCCI Fiodor Xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat în xxxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.01.2018 – 08.04.2022;

Instanța de apel: 20.05.2022 – 25.10.2022;

Instanța de recurs: 19.04.2023- 21.11.2023.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Comrat, sediul Central, din 08 aprilie 2022, a fost încetată procedura în privința lui Chiurcci Fiodor, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, în baza art. 2 al Legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

S-au încasat de la Chiurcci Fiodor în contul statului cheltuielile de judecată în mărime de 448 lei, în legătura cu efectuarea cercetării medico-legale și expertizei medico-legale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 01.10.2017, în jurul orelor 18:30, Chiurcci Fiodor, aflându-se pe str. xxxxx, fără vreun motiv, cu intenții huliganice, încălcând în mod grosolan ordinea publică, acționând cu deosebită obrăznicie, a aplicat lui Papazoglu Igor o lovitură în regiunea cutiei toracice, cauzând ultimului leziunile corporale care se califică ca vătămări corporale neînsemnate, precum și a aplicat o lovitură cu pumnul în față și câteva lovituri cu piciorul pe abdomenul lui Chiurcci Nicolai, cauzând ultimului dureri fizice. Acțiunile lui Chiurcci Fiodor au fost calificate ca infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

3. *Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat în*

comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și a-i stabili pedeapsa penală sub formă de munca neremunerată în folosul comunității pe termen de 200 ore și de a-l libera pe Chiurcci Fiodor de la executarea pedepsei penale în legătură cu aplicarea art. 2 al Legii privind amnistie În legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021. Iar privind încasarea cheltuielilor din contul inculpatului să fie menținute,.

În motivarea cererii de apel s-a indicat că vinovăția inculpatului a fost confirmată și nu au fost stabilite careva impedimente pentru aplicarea în privința inculpatului a amnistiei și liberarea lui de executarea pedepsei penale. Însă, consideră că la adoptarea hotărârii, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, care prevede, că sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și liberarea de la executarea acesteia în cazul amnistiei în conformitate cu prevederile art. 107 Cod penal.

Astfel, consideră că la adoptarea sentinței de condamnare, instanța de judecată urma să recunoască vinovăția lui Chiurcci Fiodor în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, s-i stabilească pedeapsa penală, și după aceea să fie liberat de executarea pedepsei penale în baza Legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova” nr. 243 din 24 decembrie 2021.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 octombrie 2022, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, emiterea sentinței de încetare a procesului penal în baza actului de amnistie nu constituie temei de reabilitare al inculpatului, însă faptul vizat nici nu înseamnă, că aceasta duce la emiterea sentinței de condamnare.

Din prevederile art. 1-2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, reiese că prezenta lege poate fi aplicată atât pentru înlăturarea răspunderii penale, cât și pentru înlăturarea pedepsei penale, totodată dreptul de a alege li se oferă bănuiților, învinuiților și inculpaților și doar în privința persoanei care nu este de acord cu încetarea procesului penal în conformitate cu art. 2 alin. (1)- (3) Legea nr. 243 din 24.12.202, instanța de judecată poate dispune emiterea sentinței de încetare a procesului penal, dacă în urma cercetării judecătorești a fost recunoscută vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii. Anume pentru acest caz și sunt aplicabile prevederile propuse de apelant ale art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, iar în cazul exprimării acordului de către inculpați la aplicarea actului de amnistie, prin depunerea cererii respective, procedura pe cauză urmează a fi încetată atât în cadrul ședinței preliminare, cât și în cadrul cercetării judecătorești în conformitate cu actul de amnistie și prevederile Codului de procedură penală.

Instanța de apel, făcând trimitere la art. 275 alin. (4), 332 alin. (5), 350 alin. (1), 351 alin. (1), 352 alin. (1), 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, argumentează

că Codul de procedură penală direct interzice numirea și examinarea cauzei pe fond și mai ales emiterea sentinței de condamnare la cauze, în care există temeiuri pentru încetarea procedurii, inclusiv în baza actului de amnistie.

Consecințele survenite în urma aplicării amnistiei înlătură răspunderea penală, pedeapsa, sau după caz, alte consecințe de condamnare, pentru acțiunile comise până la apariția actului de împăcare.

Instanța de apel menționează că prin intermediul înlăturării răspunderii penale din motivul survenirii amnistiei de asemenea este înlăturat și actul de condamnare, respectiv obligațiunea de a suporta o oarecare pedeapsa penală, în cazul dacă nu există o condamnare publică, nu poate exista sentința de condamnare.

Totodată, înlăturarea pedepsei, ca efect al intervenirii actului de amnistie, poate avea loc numai atunci, când este posibilă aplicarea acestuia, dar acesta mai mult nu se aplică. Astfel, s-a indicat că posibilitatea stabilirii pedepsei poate exista numai în cazul, în care persoana este recunoscută vinovată în comiterea unei infracțiuni. Adică dacă pedeapsa a fost înlăturată, atunci urmează să existe sentința de condamnare cu privire la recunoașterea vinovăției cu stabilirea pedepsei sau eliberarea de la executarea acesteia.

Înlăturarea răspunderii penale nu se determină prin înlăturarea pedepsei, întrucât prima presupune eliberarea persoanei care a săvârșit infracțiunea de la obligațiune de executare a pedepsei, prevăzute de norma penală, dar a doua presupune eliberarea persoanei de la executarea pedepsei stabilite prin sentința de condamnare. Acest lucru înseamnă că înlăturarea răspunderii poate să fie efectuată doar prin intermediul încetării procesului pe cauză iar înlăturarea pedepsei poate să fie efectuată doar prin intermediul emiterii sentinței de condamnare cu eliberarea de la executarea pedepsei.

Hotărâre de încetare a procesului pe cauza înseamnă eliberarea inculpatului de la răspunderea penală și pedeapsa pe temeiuri de nereabilitare, iar în unele cazuri, și pe temeiuri de reabilitare. Astfel, liberarea este hotărârea instanței de fond, prin care persoana învinuită se liberează de la pedeapsa penală în cazurile când atragerea la răspunderea penală este împiedicată de anumite circumstanțe, prevăzute de lege sau a fost dispusă înlocuirea acesteia cu alte modalități de răspundere.

Încetarea procesului la etapa examinării cauzei în instanța de fond este determinată prin inoportunitatea atingerii scopului procesului pe cauză, de regulă neexpunându-se asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului.

De asemenea, înlăturarea răspunderii penale prin intermediul survenirii prescripției nu contravine prezumpției nevinovăției, dacă persoana, care a săvârșit infracțiunea este de acord să fie liberată de la pedeapsa penală și nu insistă la soluționarea cauzei penale în ședința de judecată. În baza concluziei respective, se rezumă că prezumpția nevinovăției este nu doar un principiu, precum și dreptul persoanei, în special celui învinuit în comiterea unei infracțiuni și aceasta ulterior urmează să fie interpretată în calitate de drept, ci nu obligație. Dacă persoana refuză de un anumit drept, atunci ea mai mult nu poate afirma că acest drept a fost încălcat.

Astfel, instanța de judecată poate dispune încetarea procesului pe cauza din motivul intervenirii amnistiei și posibilitate respectivă nu contravine prezumpției nevinovăției, dacă persoana, care a săvârșit infracțiunea, pedeapsa penală a căreia urmează să fie înlăturată, refuză de dreptul său, pe care vinovăția acesteia urmează să fie dovedită.

Referitor la argumentul procurorului că aplicarea amnistiei nu este temei de reabilitare a persoanei, instanța de apel a menționat că în actul normativ examinat în chestiunea respectivă, legiuitorul a admis o anumită neconcordanță, care nu poate să fie interpretată în defavoarea drepturilor inculpatului.

Instanța de judecată menționează că Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu conține indicații directe și recunoașterea vinovăției este o condiție pentru aplicarea amnistiei, sau acordul inculpatului cu privire la aplicare a amnistiei este egal cu recunoașterea vinovăției.

Instanța de apel nu este de acord cu argumentele procurorului ca temei de casare a sentinței și necesitatea emiterii unei decizii, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii incriminate, și să fie liberat de pedeapsă potrivit art. 2 a Legea cu privire la amnistie.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *procurorul a atacat-o cu recurs*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivare recurentul a indicat că, adoptarea soluției de încetare a procesului pe motivul intervenirii amnistiei, așa cum au procedat instanțele de fond și apel în cazul dat, aplicarea amnistiei cu emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal nu se regăsește în conținutul art. 391 Cod de procedură penală.

Mai mult, adoptând o soluție de încetare a procesului penal instanța de judecată nu poate determina și constata din punct de vedere juridic corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, fapt ce contravine prevederilor art. 107 Cod penal, 285 alin.(2), 275 pct. 4) Cod de procedură penală și Legii nr.243.

Emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal pe motivul aplicării amnistiei este exclusă și de prevederile art. 107 alin.(1) Cod penal, care stabilesc că amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea pedepsei, astfel, pe caz urma să fie constată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei și cu absolvirea de la executarea acesteia, fapt care nu era posibil în cazul încetării procesului penal.

Luând în considerație că, o hotărâre judecătorească de aplicare a amnistiei nu constituie temei de reabilitare a persoanei, amnistia poate fi aplicată doar după cercetarea tuturor probelor și stabilirea vinovăției persoanei în comiterea infracțiunii incriminate, în ordinea art. 389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, pe caz urmând a fi adoptată o hotărâre de condamnare cu liberarea inculpatului de la pedeapsa penală.

Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art.275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, definesc clar că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul își exprimă acordul.

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit, instanțele de fond și de apel decid asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplică actul de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv- cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea acesteia. În același timp, art. 391 Cod de procedură penală, nu prevede că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei.

Astfel, se deduce că în cazul în care în procesul judecării cauzei, după ședința preliminară, inclusiv la faza judecării apelului, instanța de judecată constată aplicabilitatea Legii nr. 243, atunci instanța de judecată care examinează cauza, poate pronunța în privința inculpatului, fie o sentință de achitare conform prevederilor art. 390 Cod de procedură penală, dacă se constată nevinovăția inculpatului, fie o sentință de condamnare, conform prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, cu stabilirea pedepsei și liberarea de la executare a acesteia în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

7. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs concluzionează că recursul urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen la 09.12.2022.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, completul de judecată atestă că

recurentul a indicat drept temei pentru declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012), potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Totodată, instanța de recurs atestă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluțiile instanțelor de fond de aplicare a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de procuror, în raport cu actele cauzei, instanța de recurs constată că, acesta este întemeiat, or, s-a stabilit, că adoptând soluția enunțată, instanțele de apel nu a respectat procedura de aplicare a actului de amnistie prevăzută de normele Codului de procedură penală.

Potrivit jurisprudenței naționale, apelul este o cale de atac ordinară, pentru ca cauza să fie supusă unei noi judecări, în vederea reformării hotărârii nedefinitive. Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept. Apelul este și o cale de reformare a hotărârii. În cazul admiterii lui, hotărârea atacată este desființată integral sau în parte, iar cauza va primi o nouă rezolvare în instanța de apel. În baza apelului se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Art. 2 alin. (1) și (4) prescrie că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza conform regulilor generale, a menținut soluția adoptată în primă instanță, nefiind respectată procedura de aplicare a actului de amnistie prevăzută de legea procesual penală enunțată supra. Mai mult, încetând procesul penal în temeiul art. 2 Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prima instanță și instanța de apel nu au indicat aliniatul acestui articol.

Or, art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală prevede clar că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

Prin urmare, normele cu caracter procesual din respectiva Lege cu privire la amnistie, sunt aplicabile doar în măsura în care nu contravin Codului de procedură penală.

Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală).

Ulterior, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 al. (1), art. 415 al. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea acesteia (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

În același timp, art. 391 Cod de procedură penală, nu prevede că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției.

Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (art. 332 al. (5), 384 Cod de procedură penală), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau decizii (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 al. (1), art. 7 al. (1) – (8) Cod de procedură penală).

Împrejurările expuse atestă că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și că recursul este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO, rezultă că atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic-inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat (hotărârea CtEDO Leoni versus Italia).

Totodată, instanța de apel urmează să verifice dacă nu a expirat termenul de prescripție a tragerii inculpatului la răspundere penală conform prevederilor art. 60 Cod penal.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Lilia Sîrbu, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 octombrie 2022 în cauza penală privindu-l pe **CHIURCCI Fiodor Xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

21 noiembrie 2023

OPINIE SEPARATĂ

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin. (3) Cod de procedură penală (în cauza penală Chiurcci Fiodor)

1. Prin sentința Judecătorei Comrat, sediul Central, din 08 aprilie 2022, a fost încetată procesul penal în privința lui Chiurcci Fiodor, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, în baza art. 2 al Legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

2. Procurorul a declarat *apel*, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și a-i stabili pedeapsa penală sub formă de 200 ore munca neremunerată în folosul comunității de și de a-l libera pe Chiurcci Fiodor de la executarea pedepsei penale în legătură cu aplicarea art. 2 al Legii privind amnistie În legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

3. Prin decizia din 19 octombrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Comrat, apelul procurorului a fost respins ca fiind nefondat, sentința menținută fără modificări.

4. Decizia a fost atacată de către procuror cu recurs ordinar în temeiul prevederilor art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală (redacția legii din 05.04.2012, în vigoare până la 01.09.2023). În esența recurentul a contestat decizia instanței de apel referitor la modul de aplicare a actului de amnistie de către instanța de apel, considerând că la etapa de judecare a cauzei amnistia poate fi aplicată doar prin adoptarea de către instanța judecătorească a sentinței de condamnare cu aplicarea pedepsei și cu liberarea de executarea ei, conform art. 389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, inclusiv și la cererea inculpatului cu privire la aplicarea actului de amnistie depusă pe parcursul judecării cauzei.

5. Prin decizia din 21 noiembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a dispus admiterea recursului ordinar declarat de către procuror, a fost casată total decizia din 25 octombrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Comrat, în privința inculpatului Chiurcci Fiodor, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, fiind considerat întemeiat recursul procurorului.

6. Am semnat decizia menționată a instanței de recurs, în temeiul legii, care obligă judecătorii ce fac parte din completul de judecată de a semna hotărârea judecătorească adoptată de majoritatea membrilor din completul de judecată respectiv, însă exprimăm dezacordul cu soluția adoptată de către Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție în prezenta cauza penală, deoarece nu am susținut soluția adoptată și considerăm, că urma a fi adoptată o decizie conform art. 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, de respingerea recursului procurorului, cu menținerea hotărârii atacate, din următoarele considerente.

7. Constatăm că, instanța de fond și cea de apel prin hotărârile pronunțate în prezenta cauza penală, întemeiat și justificat au dispus încetarea procesului penal la

cererea inculpatului depusă pe parcursul judecării cauzei penale privind aplicarea actului de amnistie, în legătură cu intervenirea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr.243 din 24.12.2021), în conformitate cu prevederile art. (1) și art.(2) alin.(1)-(3) din această lege.

Astfel, menționăm că, la data de 24 decembrie 2021 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 31 decembrie 2021, intrând în vigoare de la această dată.

În particular, potrivit art.1 alin. (1) și alin. (2) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5, 7, 8. Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Național de Probațiune, precum și din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.

Potrivit art. 2 alin.(1)-(4) al aceleiași Legi, **procesele penale** în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, **încetează la faza** de urmărire penală sau la cea **de judecare** a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art. 6.

Potrivit art. 6 alin.(1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei: a) condamnate la detențiune pe viață sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoare ori în pedeapsa detențiunii pe viață și care a executat mai puțin de 25 de ani de închisoare; a¹) persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare; b) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave, conform Codului penal nr.985/2002, ori calificate ca

fiind infracțiuni grave conform art.7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961; c) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție; d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: art.135–139, art.140 alin.(2), art.140¹–145, art.151, art.158 alin.(2)–(4), art.160 alin.(3), art.164 alin.(2) și (3), art.165, art.166 alin.(2) și (3), art.166¹ și 167, art.168 alin.(2) și (3), art.169 alin.(2), art.171 și 172, art.174–175¹, art.179 alin.(3), art.181², art.183 alin.(2), art.186 alin.(5), art.187 alin.(2)–(5), art.188, art.189 alin.(2)–(6), art.190 alin.(5), art.191 alin.(5), art.196 alin.(4), art.201¹, art.205 și 206, art.208–209, art.211 alin.(2), art.212 alin.(2)–(4), art.213, art.216 alin.(3), art.217 alin.(4), art.217¹ alin. (3) și (4), art.217³, art.217⁴ alin. (2) și (3), art.217⁶, art.219 alin.(2), art.220 alin.(2) și (3), art.236 și 237, art.238 alin.(2), art.239 alin.(2), art.239¹ și 239², art.240 alin.(3) și (4), art.243 și 244, art.245–246¹, art.247 alin.(2), art.248 alin.(3)–(7), art.248¹ și 248², art.252 alin.(2)–(4), art.257 și 258, art.260¹–261¹, art.264 alin.(2)–(6), art.264¹, art.275, art.278–280, art.282–286, art.289–289³, art.292, art.295 alin.(1)–(6), art.295¹ alin.(1) și (2), art.295² alin.(1)–(3), art.303–315, art.322 alin.(2)–(6), art.324–329, art.330², art.332–335¹, art.337–343, art.344 alin.(2), art.345, art.347, art.349, art.352 alin.(3), art.360, art.362¹ alin.(3), art.365 alin.(2) și (3), art.368 alin.(2), art.369 alin.(3), art.370 alin.(2) și (3), art.385–388; e) care a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.166¹ alin.(2)–(4), precum și a săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art.171–175¹, art.201, art.206, art.208–208² din Codul penal nr. 985/2002; f) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961: art.63, art.72 alin.(2), art.101¹, art.103, art.103¹ alin.(2), art.104, art.105², art.107 alin.(3) și (4), art.112¹, art.112³, art.113¹, art.113², art.115¹, art.116 alin.(2), art.124¹ alin.(2), art.136, art.155⁴, art.155⁶ alin.(2), art.156 alin.(2), art.157 alin.(3) și (4), art.164⁹ alin.(3), art.177 alin.(4)–(6), art.184 alin.(3), art.187¹ alin.(1), art.189, art.198¹, art.200–203², art.206, art.224, art.224², art.224³, art.224⁶ alin. (2), art.225³, art.262, art.263, art.266, art.269; g) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni; h) în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art.109 din Codul penal nr.985/2002.

În conformitate cu art.6 alin.(2) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, la aplicarea prevederilor alin.(1) nu se ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate și nici de antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație.

La caz, atestăm că în instanță de fond, inculpatul asistat de apărătorul său, a depus o cerere prin care a solicitat aplicarea actului de amnistie prin încetarea procesului penal în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Totodată, inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate și a manifestat în scris acordul de a fi aplicat față de el actul de amnistie prin încetarea procesului penal.

În acest context, instanța de apel, justificat prin prisma prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin.(1)-(3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și lipsa restricțiilor stabilite de art. 6 alin.(1) al Legii, a aplicat amnistia și în conformitate cu art.391 alin.(1) pct.6), art. 332 alin.(5), art.285 alin.(2), art. 275 pct.4) Cod de

procedură penală, a încetat procesul penal în privința inculpatului învinuit de comiterea infracțiunii imputate.

Cu privire la argumentele expuse în recursul declarat de către procuror, considerăm că acestea nu sunt întemeiate și urmau a fi respinse, deoarece contravin cadrului legal în vigoare, impunând statul la suportarea cheltuielilor nejustificate ce țin de judecarea cauzelor penale referitor la care statul a declarat amnistia și în care inculpații și-au dat acord scris la aplicarea actului de amnistie, nefiind constatate prohibiții pentru aplicarea actului de clemență.

Astfel, amnistia este actul de clemență al puterii legiuitoare, prin care aceasta, din considerente de ordin politic sau social, înlătură *răspunderea penală și consecințele condamnării* (pedeapsa) pentru infracțiunile săvârșite până la apariția actului de amnistiei.

Noțiunea de amnistie se regăsește în art. 107 din Codul penal, care prevede că amnistia reprezintă actul ce are ca efect *înlăturarea răspunderii penale*¹ sau a *pedepsei*², fie *reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei*³.

Menționăm că, actul de amnistie constituie o lege organică prin care se stabilesc categoriile de infracțiuni și persoane pentru care se acordă amnistia, condițiile și limitele de incidență ale acesteia, în Codul penal fiind enumerate efectele amnistiei, în raport cu momentul apariției acesteia (înainte de condamnare ori după condamnarea făptuitorului), iar în Codul de procedură penală sunt prevăzute dispoziții, referitoare la procedura aplicării amnistiei și la consecințele procesuale ale acesteia. Consecințele produse de actul amnistiei conduc la înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei sau, după caz, alte consecințe ale condamnării, pentru faptele săvârșite anterior apariției actului de clemență. Amnistia dobândește un caracter mixt, ea operând numai *in rem* (cu privire la anumite infracțiuni) și *in personam* (relativ doar la persoanele care întrunesc condițiile legii).

Procedura de aplicare a amnistiei față de persoanele inculpate este reglementată de art. 2 din Legea nr. 234 din 24.12.2021, unde se indică expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, dacă sunt întrunite condițiile expuse în prezenta lege. Totodată, prevederile procesual penale privind modalitatea de aplicare a actului de amnistie de către instanța de judecată, inclusiv prin dispunerea încetării procesului penal la judecarea cauzei penale, sunt prevăzute și de Codul de procedură penală.

Astfel, conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) - (8) din Codul de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod, exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale.

În corespundere cu art. 107 alin. (1) din Codul penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea *răspunderii penale* sau a *pedepsei*, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Potrivit **art. 275 pct. 4)** din Codul de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi **încetată** în cazurile în care a intervenit **amnistia**.

Conform art. 285 alin. (2) și (7) din Codul de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la **art. 275 pct. 4)-9)** din prezentul cod. Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Potrivit art. 350 alin. (1) din Codul de procedură penală, dacă în ședința

preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, **prin sentință motivată, încetează procesul penal** în cauza respectivă.

Totodată, conform **art. 332 alin. (1) și (5)** din Codul de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în **art. 285 alin. (2)**, instanța, prin sentința motivată încetează procesul penal, în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din Codul penal.

Totodată, conform art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedura penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 prescrie că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

În continuare, prevederile art. 2 alin.(3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, concretizează modul și procedura aplicării actului de amnistie, și anume că, încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc **cu acordul scris** al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Totodată, art.2 alin.(4) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, stabilește procedura și modul de aplicare actului de amnistie pentru persoanele care refuză depunerea cererii de aplicarea amnistiei prin încetarea procesului penal, și anume: ”În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.”

Este important că, prevederile menționate mai sus din art.2 alin.(1) și (3) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, sunt în consonanță și se regăsesc în prevederile art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, iar prevederile art.2 alin.(4) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, sunt în consonanță și se regăsesc în prevederile art. 332 alin.(5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, constatăm că alegațiile recurentului în sensul existenței obligației instanței judecătorești de a examina cauza penală în fond cu adoptarea doar a sentinței de condamnare cu liberarea vinovatului de executarea pedepsei aplicate potrivit rigorilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, nu sunt întemeiate și sunt bazate pe înțelesul eronat a legii.

Astfel, conform art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) –9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. (Asemenea prevederi se regăsesc la art. 2 alin.(1),(3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021).

În conformitate cu art.332 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit (Asemenea prevederi se regăsesc la art. 2 alin.(4) din Legea nr. 243 din 24.12.2021).

Potrivit prevederilor art. 285 alin.(2) CPP, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile *de nereabilitare* a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)–9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art.53 din Codul penal sau dacă se constată existența circumstanțelor prevăzute de pct.1) – 3) din alin.(2) a art.285 CPP.

În conformitate cu prevederile art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Astfel, cadrul normativ legal aplicabil (art.332 CPP ca norma procesuală de trimitere la norma de referință) prevede încetarea procesului penal pe parcursul judecării cauzei (și nu numai la etapa ședinței preliminare) în cazul în care a intervenit amnistia și inculpatul prin cerere scrisă optează pentru încetarea procesului penal în baza actului de amnistie, care deși nu este motiv de reabilitare a încetării procesului penal, însă cadrul normativ în vigoare prevede în mod expres o asemenea finalizare a procesului penal prin sentința de încetare, care poate fi adoptată pe parcursul judecării cauzei în instanța de judecată, fără ca statul să mai suporte cheltuieli judiciare la cercetarea tuturor probelor a părții acuzării, devreme ce tot statul în persoana legiuitorului a adoptat actul cu privire la amnistia, iar inculpatul prin cerere autentică consimte aplicarea față de el a actului de amnistie și nu pretinde a fi recunoscut nevinovat prin sentința de achitare.

Alegațiile recurentului precum că art.332 CPP este caduc și în cazul intervenirii actului de amnistie urmează a fi adoptată doar sentința de condamnare cu liberarea vinovatului de executarea pedepsei aplicate, nu este întemeiată, deoarece prevederile art. 332 CPP se înscriu real în ansamblul normelor de drept procedural penal în vigoare și aplicabile prin coroborare reciprocă, cât și cu prevederile altor legi organice, la caz, Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (cât și cu precedentul act de amnistie – Legea nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova) care prin art.2 alin.(2) prevede la fel, încetarea procesului penal pe parcursul judecării cauzei penale, cu acordul scris al persoanei inculpate.

În consonanță cu cele menționate supra, cadrul normativ legal prevede și modul de soluționare a cauzei penale și pentru persoanele inculpate cărora este aplicabil actul

de amnistie, însă persoana refuză încetarea procesului penal.

Astfel, conform **art.2 alin.(4)** din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința persoanei *care refuză încetarea procesului penal* conform alin.(1) - (3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței **poate hotărî încetarea procesului penal** dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Acestea prevederi a legii organice sunt în corespundere cu prevederile art.332 alin.(5) CPP, privind interzicerea încetării procesului penal în temeiul art. 275 pct.4) CPP, fără acordul inculpatului (ori amnistia nu este motiv de reabilitare), și în acest caz procedura judecării cauzei penale continuă în mod obișnuit.

Pe cale de consecință, la finalizarea judecării cauzei penale în privința inculpatului care nu dă acordul la încetarea procesului penal în legătura cu intervenirea actului de amnistie, instanța de judecată procedează conform prevederilor art.384 alin.(1) CPP, corespunzător concluziilor făcute în urma cercetării și aprecierii probelor din cauza penală.

Consecutiv, în cazul în care instanța de judecată ajunge la concluzie despre vinovăția inculpatului, instanța procedează conform prevederilor art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, potrivit căroră, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal (**doar pentru cazurile în care inculpatul refuză încetarea procesului penal pe motivul intervenirii acutului de amnistie, ori pretinde a fi recunoscut nevinovat în urma judecării cauzei penale în procedura obișnuită**).

Cât privește alegațiile procurorului-recurent precum că prin sentința de încetare nu pot fi soluționate acțiunea civilă a părții civile, chestiunile cu privire la confiscarea specială și corpurile delictive, măsurile de siguranță, cât și nu pot fi repartizate cheltuielile judiciare, menționăm că acestea sunt lipsite de temeinicie și care contravin cadrului legal în vigoare, ori fără atenția procurorului-apelant au rămas prevederile art. 397 Cod de procedură penală.

Astfel, în conformitate cu art.397 Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, precum și al celei de achitare sau **de încetare** a procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art.395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă: 1) hotărîrea cu privire la acțiunea civilă înaintată sau hotărîrea pronunțată din oficiu de către instanță referitor la repararea pagubei; 2) hotărîrea cu privire la confiscarea specială și confiscarea extinsă; 3) hotărîrea cu privire la corpurile delictive; 4) hotărîrea cu privire la măsurile de ocrotire; 5) dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare; 6) dispoziția referitoare la procedura și termenul declarării apelului sau a recursului împotriva sentinței, după caz.

La fel, sunt neîntemeiate alegațiile procurorului recurent precum că, adoptând o soluție de încetare a procesului penal, instanța de judecată nu poate determina și constată din punct de vedere juridic corespundere exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, ceea ce potrivit opiniei procurorului contravine prevederilor art. 107 Cod penal, art.275 pct.4), 285 alin.2) Cod de procedură penală și Legii nr. 243.

În acest sens, menționăm că în conformitate cu art. 394 alin.(4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

Astfel, legea procesual penală nici nu stabilește că la adoptarea sentinței de încetare a procesului penal, inclusiv și în cazul aplicării actului de amnistie, instanța de judecată trebuie să determine și constate corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Mai mult ca atât, nici prevederile art. 107 Cod penal, art.275 pct.4), 285 alin.2) Cod de procedură penală și al Legii nr. 243, la care la caz, a făcut referire procurorul – recurent, nu stabilesc această obligație a instanței de judecată.

Pentru motivele expuse supra, considerăm ca fiind corectă soluția *instanței de fond și celei de apel* privind dispunerea încetării procesului penal în privința inculpatului în prezenta cauza penală pe motivul intervenirii actului de amnistie și acceptului inculpatului prin cerere la încetarea procesului penal în temeiul actului de amnistie, ori unul din efecte a actului de amnistie, este cel de înlăturare a răspunderii penale, iar prevederile actului de amnistie cât și prevederile art. 332 alin.(1), 391 pct.6) CPP, admit încetarea procesului penal în asemenea situație pe parcursul judecării cauzei.

Este de menționat că, prin argumentele recurentului care, la caz au fost considerate ca fiind întemeiate de către Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, este negat efectul de drept a actului de amnistie, în ce privește înlăturarea *răspunderii penale*, efectul amnistiei prevăzut de art. 107 alin. (1) din Codul penal, și care intervine pentru persoanele în privința cărora cauza penală încă nu a fost examinată și persoana nu a fost trasă la răspundere penală cu aplicarea pedepsei și persoana inculpată consimte aplicarea actului de amnistie prin încetare a procesului penal pe parcursul judecării cauzei penale în instanța de judecată.

Din acestea motive, considerăm că, în conformitate cu art. 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, recursul procurorului urma a fi respins, iar decizia instanței de apel, la caz, urma a fi menținută.

Judecător

Ghenadie Eremciuc